

במד'נה

הסודיות בה נוהל חשבוננו. הבנק מצדו הע' ביר את התלונה לבולשת השווייצית, שאסרה כמה ישראלים.

ממשלת שווייץ לא רצתה לשוחח לדבר אופי של סכסוך דיפלומטי, המציאה למשרד החוץ בקשה מנומסת כי ישראל "תסביר את מהות פעולותיה הכספיות והכלכליות".

קשה לדעת כיצד חסביר ישראל פעולות כי זוהי פעולה נגד אזרחי ישראל, העוברים על חוקי המטבע של מדינתם. לכן, מבחינה מוסרית לפחות, זוהי פעולה מוצדקת. אך אין להניח כי הסכרה ציונית מעין זו

ניאל מדאן נכנס למכונית
12 מלקות, אלוהים וחצינות

תחלף בהבנה רבה על ידי השווייצים הגאים מאד על השיטה הבנקאית שלהם, שאינה מת' חשבת ברגשות לאומיים.

אורחים

האצרה היחידה

לפני שבועות מספר נידון כושי דרום אפי' ריקאי לענשים הבאים: חצי שנה עבודות פרך, 50 לירות קנס, 12 מלקות. האשמה: הסתה. ההוכחה: המשטרה הדרום-אפריקאית מצא בביתו של הנאשם ספר היסטורי המס' פל בתולדות המהפכה הצרפתית ובו משפ' מסוימים. ביניהם תיאור ההתקפה על הבס' טיליה, מסומנים בקוים אדומים.

השבוע ירד כפוף מהמטוס ט. ו. א. ב' לוד, כומר בן 80. היה זה דניאל פרנסיס מאלאן, ראש ממשלת האיחוד הדרום-אפריקאי, מחנה ומבצע אותה מדיניות. למרות השמו' עות שפסטי יום קודם בואו על משמעות מדינית לבקורו. כאילו נשא אגרות אישיות מאת צירציל לממשלות ישראל וירדן, הכ' חיש מוכיר החוק של מאלאן ידיעה כזו. אמר פורסיות, המוכר, לעתונאים, שביקשו יותר פרטים בנידון: "אדון מאלאן לא יעשה כל הצהרות או פעולות פוליטיות. מטרתו היחידה, ביקור המקומות הקדושים".

קיבלו את פניו, בין השאר, ציוני דרום-אפריקה, המהווים קבוצה עשירה ורבתי-הש' פעה במדינה. כי מאלאן, כומר המאמין ב' אלוהיו, רודן הכושים, אויב היהודים ושונא בני התערובת, הוא גם אוהד המפעל הציוני.

מנגנון

בית ספר לדיפלומטים

מרגע כניסת הציונים הכלליים לממשלה, נוסף לבקורת שהשמיעו על מדיניות החוץ, דרשו להכניס מאגשיהם לסגל הדיפלומטי. שרת, לא שש ביותר למלא את דרישתם, טען כי כל המקומות תפוסים.

בשלב מאוחר יותר, הסבירו הצ"כ כי זוהי דרישה שעל מלויה הם יעמדו בכל חוקן. שרת דרש מהם להגיש לו רשימה שמית, שתבדק על ידי משרדו. מרכז הצ"כ הגיש רשימה של כ-70 איש. משרד החוץ פסל מיד 50 כ"בלתי מתאימים לשרות בסגל הדיפלומטי". אולם גם לגבי יתר 20 המועמדים שהיו כשרים יותר לפי דעת משרד החוץ, לא מהר שר החוץ למצוא מינויים ומקומות שרות. הוא עיכב את הדבר בטענות פרודורליות שונות.

פרוקה הומני של הקואליציה בבעיות ה' דגל וההמנון, שהיה צעד טקטי חשוב, גרם להגברת כוחם של הצ"כ להגדלת משקל דרישותיהם.

התוצאה לא אחרה לבוא: השבוע נודע סופית כי שר החוץ נכנע לדרישת הצ"כ.

העם

טראם

גיבורי השבוע היו שני עולים חדשים, שעמדו בלילה בכביש ירושלים — תל-אביב, ביקשו טראם כדי לחזור למחנה עתודות. מכונית אחרי מכונית עברה על פניהם, ריקה, אך בלתי-מוכנה להיעצר לחמש שניות כדי לאספם.

לבסוף פקעה סבלנות השנים. האחד משך בידית הדריכה של הסטן, ירה כדור ב"אוויר".

שתמסו את השלטון בצורה זו, לא לפני כן. פעולת טרור, אף-אם היתה מודרכת על ידי השקפת-עולם, לא תעורר את אהדת ההמונים למבצעייה. אלא להיפך, אהדת ההמונים תכוון אל הקורבן. פצצת פנקס הצילה את חוק השבת למשך כמה חודשים. פצצת שילנסקי הסירה את המכשול האחרון מפני הסכם השילומים. אולם למחתרת זו לא היה כלל רעיון. אנשיה אינם קמים בבית המשפט כדי לקבל על עצמם את האחריות למעשיהם ולהרעים באוזני השופטים את האמונה אשר בליבם. אין הם רק פחדנים. אין להם פשוט מה לומר.

וכאן מתעוררת הנקודה המכרעת. למי עזרה קבוצת הטרור האחרונה?

אולי מעשה רצח

היא עזרה למפא"י.

אפשר היה כמעט לומר: לולא היתה קיימת, היתה הממשלה צריכה להמציא אותה. אין דברי אלה באים להטיל ספק ביושרם של החוקרים והפקידים שעסקו במחתרת זו. אין הם באים גם ללול בערך הגילויים.

אני מאמין שהיתה קיימת אגודה של כמה קבוצות-טרור קטנות. הם זרקו את הפצצה במערכת העונש הזה ובחצי הריסר מקומות אחרים. מן הסתם הטיילו גם את הפצצה בצירות הסובייטית והיכו את ישה חפץ.

אני מוכן להאמין שאילמלא ניתגלתה, היתה מרחיבה את פעולותיה. יש הגיון פנימי לטרור. אין הוא יכול לדרוך במקום. הוא היה מוביל לפיצוץ מוסדות. הוא היה מוביל, אולי, למעשי רצח.

כל זה נכון. אולם:

במידה לא מעטה אשמה בהתפתחות מחתרת זו הממשלה עצמה. היא לא התייחסה ברצינות לפעולות הטרור, כל עוד לא הכאיבו לה. מוסדות הבטחון התקוטטו ביניהם על האחריות. היתה לי הזכות לראות כיצד פעלו מוסדות אלה אחרי מעשה טרור מסוים — הפצצה במערכת זו — ולא התרשמתי שהיתה זאת חקירה גאונית. לא תתכן מחתרת בארץ זאת. היא קטנה מדי, צפופה מדי. אין בה סודות. בכשרון בינוני אפשר לגלותה. המשטרה, החוק הרגיל, בית המשפט הרגיל, מסוגלים בהחלט להתגבר על הטרור. אין כל צורך בהיסטריה.

הצבור השני

אך ישנו צורך בהיסטריה — כשרוצים, דרך אגב, לצוד באותו זמן ציפור שניה. המחתרת נתגלתה בשעת כושר. הכמאי הגאוני ביותר לא יכול היה לבחור ברגע מתאים יותר.

על שולחן הכנסת מונח חוק העבירות נגד המדינה. חוק קטלני זה אינו נועד לדגירקק הזורקים פצות בתנויות-ספרים ובאיטליזם. הוא נועד לחיסול גורמים ממשיים יותר, לחיסול אופוזיציות בלתי-רצויות בשעה הנכונה. הוא נועד לאפשר דיקטטורה מסוימת בשעה שלא יהיה מוצא קל יותר מן הקושיים הכלכליים. הוא מיועד להכשיר את הקרקע ליותר סופי על מדיניות-חוק עברית עצמאית, ולתיאום הארץ במסגרת של חלות בגורמים זרים.

לא קל להעביר חוק כזה בכנסת. לשם כך דרושה פאניקה.

האב הרוחני של החוק היה היועץ המשפטי, האדם שהבחיר את הסכנה האיומה הכרוכה במחתרת זו של נערים, גם הוא היועץ המשפטי.

אין מירוש הדברים שהיועץ המשפטי המציא את המחתרת. היא היתה קיימת — חבורה אידיאלית של כסילים המוכנים לשרת את מפא"י בעל כורחם.

יתכן שההגומה לא באה אפילו במתכוון. אין כל צורך להטיל ספק ביושרם המוחלט של המבוימים. אין הם מצויים אצל הנוער העברי, בקצה האצבעות שלהם אין אותו חוש המאפשר להעריך, גם ללא תעודות בכתב, מה כוחו, היקפו וגדולתו של תופעות השייכות לנוער העברי. קל להבהיל אנשים. מראים לשר המשפטים, גם הוא אדם ישר ותלוש ממצאות הנוער, רשימה של מועמדים להורג. רשימה אמיתית עם שמות אמיתיים. בראש הרשימה מופיע ידיו האשמי של שרה-משפטים. מי לא אשר פעולות דראסטיות, מי יכחיש את הצורך בחקיקת חוק דראסטי, נוכח עובדות כאלה?

אולם זהו משחק באש. משפטים צבאיים. מעצר ללא פקודת שופט, חוקים מיוחדים המחילים כל כבוד לחוק — כל אלה אמצעים מסוכנים מאד. ביחוד בידי אנשים שלא הוכיחו בעבר שצדקו בהערכת טושעים ופושעים, אנשים שעשו מה שעשו בסרשת רצח הילדה רחל לויין, שאסרו את חביב שיבר ו-27 חבריו אחרי פיצוץ הצירות, האנשים שהפכו את זכוב הקנאים לסל של גלמי. מסוכן מאד.

מסוכן מאד מפני שזו בדיוק הדרך לטפח מחתרת רצינית. אם מוכיחים לנוער ששוב לא יתכן שינוי ערכים במדינה בדרך דמוקרטית וחוקית, ושהדרך היחידה היא ההתקוממות בכוח הנשק, הרי אז תשנה המציאות. וגם אנשים רציניים יותר יפנו לדרך המחתרת.

פצצה במקום רעיון

הטרור הוא דרך הביטוי של הנחותים. יש צורך לפעול נגדו בכוח המשטרה והחוק. אולם שום משטרה ושום חוק לא ירפאו את המחלה. לשם כך דרוש משהו יותר מזה: סילוק הגורמים. לשם כך דרוש שינוי האווירה הרוחנית, שינוי האקלים הנפשי בקרב הדור הצעיר. לשם כך דרוש שהמנהיגים בפוטנציה יוכרו את אחריותם, יתפטר מהתפטרותם, יתחילו לחשוב מחדש על בעיות דורם ולגבש מחדש את התשובות להם.

במשך ארבע שנים לא נולד בדור הצעיר אף שיר אחד. לא נולד אף רעיון אחד, אף מנהיג אחד.

ובמקום שאין שירים, שם מתפוצצות הפצצות.

